

Záznam
z ustanovujúceho zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
Úrad vlády SR, Bratislava, 7. júna 2011, 11.00 hod., miestnosť č. 004

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení ospravedlnených členov Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny): vid' podľa prezenčnej listiny.

Ospravedlnení: MUDr. Dagmar Takáčsová, PaedDr. Mária Rybáková, Mgr. Örs Orosz, Mgr. László Pék,

Neospravedlnení: Ing. Anton Oswald, CSc.

Program rokovania:

1. Privítanie
2. Otvorenie prvého zasadnutia Výboru
3. Návrh na zmenu štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
4. Správa z nominačných volebných zhromaždení národnostných organizácií
5. Voľba a vymenovanie podpredsedu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
6. Voľba delegáta výboru za ďalšieho člena Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
7. Informácia o legislatívnych úlohách Vlády SR v menšinovej politike štátu podľa vládneho programu a návrh plánu činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
8. Informácia o dotačnom programe – kultúra národnostných menšín Úradu vlády SR
9. Informácia o novele zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 318/2009 Z.z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
10. Informácia o pripravovanej III. periodickej správe SR o uplatnení Európskej charty regionálnych a menšinových jazykov
11. Diskusia
12. Rôzne
13. Záver

Zápis

1. Privítanie

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

-Privítal všetkých zúčastnených a otvoril ustanovujúce zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „výbor“), ktorej štatút bol schválený

na ustanovujúcom zasadnutí Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“) dňa 12. apríla 2011.

2. Otvorenie prvého zasadnutia výboru

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

-Otvoril prvé zasadnutie výboru informáciou o rade. Rada je stálym poradným orgánom vlády SR, zakotveným v kompetenčnom zákone. Rada bude generálne posudzovať všetky základné otázky týkajúce sa oblasti ľudských práv, práv národnostných menšín a rodovej rovnosti, ktoré sa v najbližšom čase plánujú realizovať. Predseda opísal úlohy rady vyplývajúce z jej štatútu: povinnosť dodržiavania ľudskoprávných dohovorov ktorými je Slovenská republika viazaná ako zmluvná strana, prerokovanie správ o plnení medzinárodných dohovorov a iné. Predseda pokračoval informáciou o členoch rady: podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny ako predseda rady, podpredsedami rady sú: podpredseda vlády SR a minister sociálnych vecí a rodiny, ministerka spravodlivosti SR. Tajomníkom rady je generálny riaditeľ Sekcie ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, Úradu vlády SR. Ďalšími členmi sú: štátni tajomníci príslušných rezortov, zástupca Združenia miest a obcí Slovenska, zástupca Únie miest a obcí Slovenska, zástupca Združenia samosprávnych krajov, 8 významných odborníkov z teórie a praxe z oblasti ľudských práv na základe nominácií mimovládnych inštitúcií, Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity, Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, verejný ochranca práv, výkonný riaditeľ Národného strediska pre ľudské práva a podpredsedovia výborov. Nasledovala stručná deskripcia jednotlivých výborov: Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny, Výbor pre mimovládne neziskové organizácie, Výbor pre seniorov, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím, Výbor pre rodovú rovnosť, Výbor pre deti a mládež. Skupiny vyžadujúce si zvýšenú ochranu sa takto dostali na vyššiu úroveň. Predseda vymenoval nové výbory: Výbor pre výskum a vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania, Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

-Predseda výboru pokračoval úvodom o fungovaní a funkcii výboru. Tento výbor je stálym odborným orgánom rady pre otázky týkajúce sa národnostných menšín a etnických skupín a ich príslušníkov, pre oblasť implementácie Európskej charty regionálnych a menšinových jazykov v zmysle článku 7 ods. 4 a Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín. Plní funkciu konzultatívneho orgánu pri riešení otázok týkajúcich sa národnostných menšín a etnických skupín. Výbor predkladá rade podnety na zvýšenie úrovne ochrany a dodržiavanie práv národnostných menšín, podieľa sa na vypracovaní správ pre kontrolné mechanizmy medzinárodných zmlúv o ľudských právach a právach národnostných menšín, výbor ďalej spracúva pre radu návrhy z čiastkových systémových opatrení pre zlepšenie ľudských práv a práv národnostných menšín. Výbor spracúva pre radu stanoviská,

uznesenia k návrhom zákonov, všeobecných právnych predpisov a interných právnych predpisov, ako aj vládnych, rezortných a ďalších opatrení s dosahom na ochranu a/alebo dodržiavania práv národnostných menšín a etnických skupín. Návrhy prezentuje na rade zástupca výboru. Výbor každoročne vypracúva hodnotiacu správu o podpore kultúr národnostných menšín predkladanú na schválenie rade. Ďalšie prekladané správy sú: správa o národnostnom školstve a správa o používaní jazykov národnostných menšín. Predseda opísal zloženie výboru, rozdelenie počtu zástupcov jednotlivých národnostných menšín a volebné zhromaždenia zástupcov. Registrácie na volebné zhromaždenie sa konali na základe výzvy Podpredsedu vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny. Následne predseda načrtnol ďalšie pravidlá fungovania výboru zakotvené v jeho štatúte vrátane hlasovania, spôsobu prijatia uznesení odporúčacieho charakteru pre radu, zaujatia zásadných stanovísk záväzných pre radu a reprezentatívnych stanovísk pracovných skupín.

-Predseda vyjadril svoj názor o dôležitosti výboru pre celú spomínanú štruktúru a vyjadril predstavu o prijatí dlhodobej koncepcie štátnej politiky v oblasti národnostných menšín a etnických skupín Vládou SR do konca kalendárneho roka 2011. Predseda výboru následne podal informáciu o priebehu hlasovania v NR SR o novele zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Predseda zdôraznil multietnický charakter Slovenska kde minimálne 15 percent obyvateľstva tvoria príslušníci národnostných menšín a nutnosť citlivého prístupu zo strany štátnej moci v riešení problémov menšín. Riešenie by nemalo byť konfrontačné a emotívne, ale na základe vzájomného a vecného dialógu. Na záver zaželel predseda všetkým zúčastneným dobrú spoluprácu a uviedol tajomníka výboru Ladislava Bukovszkého a odovzdal mu slovo.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

-Na úvod uviedol niekoľko technických poznámok. Konštatoval, že podľa štatútu je zasadanie výboru neverejné, ale výbor o tom môže hlasovať. Výbor sa delí na členov s hlasovacím právom a členov bez hlasovacieho práva, podľa platného štatútu má výbor celkom 33 členov, hlasovacím právom disponuje 24 členov. Tajomník ďalej konštatoval, že je prítomných 18 riadnych členov s hlasovacím právom a 4 náhradníci. Jeden člen s hlasovacím právom nie je prítomný. Zástupcovia štátnych orgánov boli v plnom počte. Nasledovalo vymenovanie jednotlivých bodov programu a hlasovanie za vyššie uvedený program. K návrhu programu neboli navrhnuté žiadne pripomienky a výbor ho jednohlasne prijal. Tajomník požiadal o prijatie uznesenia k bodom 3, 5, 6 a 7 vzhľadom k dôležitosti týchto bodov.

3. Návrh na zmenu štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- navrhol úpravu štatútu výboru a doplnenie o dodatok číslo 1, v čl. 5 sa vypúšťajú slová „formou uznesení“, v čl. 8 ods. 5, 2.vete sa slovo „unesenie“ nahrádza slovami „zásadné stanoviská“.
- Návrh vychádza zo snahy spresniť terminológiu pri prijímaní uznesení a stanovísk. Upravené znenie by malo byť nasledovné: „výbor môže v rámci svojej pôsobnosti

podľa článku 3 prijímať zásadné stanoviská, ktoré sú pre radu záväzné. Zásadné stanoviská podľa predchádzajúcej vety sú prijímané najmenej 3/5 väčšinou všetkých členov výboru.“ Tajomník následne otvoril diskusiu k tomuto bodu programu.

Zuzana Kadlečíková, Sekcia regionálneho školstva, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- Technická poznámka k čl. 4, ods. 15 „spôsobom upraveným v odseku 7“ by mal byť nahradený „v odseku 6“. Tajomník túto úpravu doplnil do navrhovaného dodatku.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Poznamenal, že k čl. 8 sa na koniec pripája nový odsek 9 ktorý znie „rokovanie výboru sa riadi rokovacím poriadkom, ktorý schvaľuje výbor. Návrh rokovacieho poriadku predkladá tajomník výboru.“
- Nasledovalo hlasovanie v ktorom boli navrhované zmeny štatútu jednohlasne prijaté formou uznesenia.

za: 23, zdržali sa: 0, proti: 0 (Uznesenie výboru č. 1)

4. Správa z nominačných volebných zhromaždení národnostných organizácií

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Členovia obdržali v elektronickej a tlačovej forme rekapituláciu volebných zhromaždení. V zmysle čl. 4, ods. 5 štatútu výboru tvoria výbor zástupcovia trinástich národnostných menšín na základe nominácii tzv. menšinových organizácií v počte 23. Volebné zhromaždenia sa uskutočnili v termíne od 16. až do 19. mája v súlade so štatútom zo dňa 27. apríla 2011. Výzva na registráciu bola zverejnená v zmysle rokovacieho poriadku v rovnaký deň na internetovom sídle úradu vlády SR a v médiách.
- Platne sa zaregistrovalo 168 organizácií, z tohto počtu bola zaregistrovaná 1 organizácia za židovskú národnostnú menšinu, 1 za srbskú, 1 za chorvátsku, 3 za bulharskú, 1 za nemeckú, 1 za moravskú, 1 za poľskú, 4 za ruskú, 2 za rusínsku, 3 za českú, 3 za ukrajinskú, 127 za maďarskú a 20 za rómsku národnostnú menšinu.
- Počet voliteľov bolo 131, najviac zaregistrovaných voliteľov bolo 98 za maďarskú menšinu, po nej nasledovali: rómska s 12, ruská s 4, česká s 3, ukrajinská s 3, bulharská s 3, rusínska s 2 a zostávajúce menšiny mali po jednom voliteľovi.
- Počty prítomných voliteľov: 87 za maďarskú národnostnú menšinu, 6 za rómsku, 4 za ruskú, po 3 voliteľov bolo prítomných za ukrajinskú, českú a bulharskú menšinu 2 za rusínsku, a zúčastnilo sa po jednom voliteľovi za poľskú, moravskú, nemeckú, chorvátsku, srbskú a židovskú menšinu.
- Bolo zvolených 23 zástupcov s hlasovacím právom a 19 náhradníkov.
- Tajomník konštatoval, že sa volebné zhromaždenia uskutočnili v zhode s rokovacím poriadkom a štatútom, boli zaregistrované dve sťažnosti podané Rusínskou obrodou na Slovensku a Kultúrneho zväzu Bulharov a ich priateľov na Slovensku. Obe sťažnosti boli riešené podľa platných zákonov a právnych predpisov a boli vyhodnotené ako bezpredmetné.

5. Voľba a vymenovanie podpredsedu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Konštatoval, že podľa štatútu výboru, všetci členovia výboru môžu nominovať kandidátov na podpredsedu výboru, na voľbe sa však zúčastňujú len členovia s hlasovacím právom, t.j. zástupcovia národnostných menšín. Keďže štatút neustanovuje spôsob voľby podpredsedu, tajomník navrhol priamu voľbu s čím členovia súhlasili a nasledovne dal slovo členom za účelom nominácii.

Ján Lipinský, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu.

- Nominoval Pavla Traubnera, člena výboru za židovskú národnostnú menšinu.

Hana Husenicová, členka výboru za českú národnostnú menšinu.

- Nominovala Lászlóa Öllös-a, člena výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

Béla Hrubík, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

- Nominoval Lászlóa Öllös-a, člena výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Konštatoval, že členovia výboru nominovali dvoch kandidátov na post podpredsedu výboru a zahájil voľbu.

Voľba podpredsedu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Kandidát č. 1: Pavel Traubner - za: 11, zdržali sa: 1, proti: 11.

Kandidát č. 2: László Öllös - za: 10, zdržali sa: 9, proti: 4.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Konštatoval, že v priamej voľbe nominant č. 1 získal 11 hlasov a nominant č. 2 získal 10 hlasov. Za podpredsedu výboru bol zvolený Pavel Traubner.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, člen výboru za židovskú národnostnú menšinu.

- Poďakoval za prejavenú dôveru, a prejavil záujem pracovať v prospech všetkých národnostných menšín

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Uzavrel voľbu podpredsedu a pogrataloval víťazovi voľby a požiadal ho o úzku spoluprácu.

6. Voľba delegáta výboru za ďalšieho člena Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Objasnil dodatočné zaradenie tohto bodu do programu vzhľadom na obdržania výzvy zo sekretariátu rady. Plánované ustanovujúce zasadnutie Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovy v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania je plánovaný na 14. 06. 2011 a štatút je v pripomienkovacom konaní. Tento výbor je taktiež stálym poradným orgánom rady, vecná spôsobnosť spočíva v spracovaní a predkladaní materiálov, realizovaní aktivít týkajúcich sa výskumu, výchovy a vzdelávaní v oblasti ľudských práv, ľudskoprávnej osvety a rozvojového vzdelávania. Výbor spracúva návrhy čiastkových a systémových opatrení v oblasti skvalitnenia výchovy a vzdelávania v oblasti ľudských práv.

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, Úrad vlády SR

- Rada má zabezpečiť prierezovosť celej problematiky ľudských práv vo verejnej správe a nato slúžia aj jej výbory. Výbory sú konštituované tak, že kryjú rôzne dôvody diskriminácie. Tento výbor je taktiež prierezový a podľa toho bol navrhnutý aj jeho štatút. Neboli menované konkrétne organizácie, návrh štatútu predpokladá, že každý z výborov budú nominovať po jednom členovi aj do tohto výboru na zabezpečenie prierezovosti.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Zahájil voľbu zástupcu do výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovy v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, člen výboru za židovskú národnostnú menšinu.

- Nominoval Lászlóa Öllös-a, člena výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

Voľba zástupcu do výboru

Kandidát č. 1 László Öllös- za: 22, zdržali sa:1, proti: 0

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Konštatoval, že za delegáta do výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovy v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania bol zvolený László Öllös.

7. Informácia o legislatívnych úlohách Vlády SR v menšinovej politike štátu podľa vládneho programu a návrh plánu činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Uviedol, že v programovom vyhlásení vlády SR je pomerne veľký priestor venovaný právam národnostných menšín. Niektoré úlohy boli jednorazového charakteru a niektoré dlhodobé. Ako príklad krátkodobých úloh súvisela s pripravovaním

a organizovaním sčítania obyvateľov SR. Cieľom bolo povzbudiť príslušníkov národnostných menšín k priznaniu sa ku konkrétnej menšine bez akýchkoľvek známk nátlaku. Predseda výboru prejavil nádej, že sa tieto snahy premietnu do reálnych výsledkov.

- Jeden z akútnych problémov ktorý by mal byť v dohľadnej dobe predložený na riešenie vo forme prijateľnej pre všetky strany príprava dlhodobej koncepcie politiky štátu s dôrazom na podporu kultúry, vzdelania a jazykov národnostných menšín. Súčasný stav je nekonzistentný a nedá sa plne definovať čo je národnostná menšina a etnická skupina v legislatíve.
- Priznal, že aj napriek prítomnosti určitej koncepcie v niektorých oblastiach ľudských práv, nie sú tieto koncepcie plne uplatňované.
- Ako príklad pretrvávajúcich nedorozumení bol opísaný proces prijímania novely zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Prijatá podoba predstavuje kompromis, ale zároveň aj pozitívny krok vpred v tejto oblasti.
- V krátkosti opísal legislatívny proces pri novele a jej zmeny od pôvodného návrhu, ktorý bol prezentovaný na stretnutí so zástupcami národnostných menšín v novembri 2010 za účelom verejnej diskusie a vytvorenia určitého konsenzu. V marci 2011 sa uskutočnili rokovania v rámci koalície a následne na pôde parlamentu.
- Ďalšou úlohou vyplývajúcou z programového vyhlásenia a legislatívneho plánu je zákon o podpore a rozvoji kultúry národnostných menšín. Zjednodušene ide o zákon o financovaní kultúr národnostných menšín, ide o jednu zo základných otázok pri zachovávaní identity príslušníkov národnostných menšín. Predbežne je tento zákon naplánovaný na jeseň roku 2011, v koalícii sa na túto tému hľadá konsenzus. Je náročné určiť fixný podiel na menšinovú ako aj väčšinovú kultúru a Slovenská republika sa nachádza na jednej z posledných priečok EÚ v objeme finančných prostriedkov na tento účel.
- Úrad podpredsedu vlády SR sa bude usilovať pripraviť a do konca volebného obdobia presadiť zákon o právnom postavení národnostných menšín napriek nízkej pravdepodobnosti jeho priechodnosti. Podpredseda vlády vyzval členov výboru o spoluprácu pri propagovaní týchto iniciatív. Kompetencie podpredsedu vlády sú užšie ako je to vo spoločnosti vnímané, ako príklad uviedol žiadosť médií aby podpredseda vlády presadil vo verejnoprávnej televízii programy podporujúce formu osvetu o LGBT. Intervencia do iných rezortov je často pomerne limitovaná a je potrebný celospoločenský diskurz.
- Podotkol, že sa končí vyhodnocovanie dotačného systému na menšinovú kultúru a bolo náročné rozdeliť obmedzené finančné prostriedky medzi početné organizácie a účely.
- Zdôraznil, že agenda národnostných menšín patrí medzi dve najdôležitejšie témy a cieľom je vybudovanie legislatívy a projektov ktoré by viedli k dlhotrvajúcemu zlepšeniu postavenia a práv národnostných menšín.
- Otvoril diskusiu k plánu činnosti.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Návrh plánu činnosti na rok 2011 bol vypracovaný v kontexte plánu práce vlády SR a plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2011

- Pri zostavení tabuľky sekretariát vychádza len z ustanovenia štatútu výboru, ktorá predpokladá súčinnosť všetkých rezortov pri prierezových témach, ktoré sa týkajú otázok práv príslušníkov národnostných menšín.
- Ide o zoznam tých úloh vlády SR a tých legislatívnych úloh vlády SR, v ktorých sekretariát alebo podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny ako predseda výboru vidí určité dimenzie ochrany práv národnostných menšín.

László Öllös, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

- žiadal informáciu o návrhu zákona o financovaní kultúry národnostných menšín v rámci legislatívneho plánu a prečo nie je súčasťou plánu činnosti výboru.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Zákon v pláne nefiguruje z dôvodu presunutia z rokovania vlády v máji 2011. Zo strany organizácii zastupujúcich príslušníkov národnostných menšín došlo k zásadným pripomienkam na stretnutí v marci 2011 a tieto pripomienky boli zapracované do návrhu zákona.

László Öllös, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

- navrhol aby zákon o financovaní kultúry národnostných menšín figuroval v pláne činnosti a položil otázku o vypracovaní zásad SR k menšinovej politike.
- Navrhol aby boli materiály doručené členom výboru s väčším časovým predstihom.

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Akceptoval túto pripomienku.

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, Úrad vlády SR

- pripomenul, že koncepcia o menšinovej politike je naplánovaná na november 2011, a je taktiež súčasťou plánu činnosti výboru.

Stane Ribič, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu.

- zdôraznil potrebu venovať viac pozornosti k bodom v pláne na ktoré môže mať výbor väčší vplyv.
- opísal ťažkosti v komunikácii s kompetentnými osobami vo verejnoprávnej televízii pre účel tvorby programov pre srbskú národnostnú menšinu a žiadal informáciu o postupe a prípadných krokoch, ktoré môže urobiť výbor.

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Podotkol, že doterajšia spolupráca s RTVS bola zameraná na kroky spojené s novelou o používaní jazykov národnostných menšín ako napr. titulkovanie programov. Priamy vplyv na vysielanie je vylúčený.
- V septembri by mala byť predstavená nová programová štruktúra a sú naplánované stretnutia s vedením televízie, kde by podpredseda vlády chcel intervenovať. Koncepcia vysielania pre národnostné menšiny si vyžaduje pozornosť a vylepšenie.

- Podpredseda vlády sa bude usilovať o zlepšenie prístupu menej početných menšín ku tvorbe televíznych programov a je potrebné načrtnúť pravidlá v rámci dlhodobej koncepcie.

Radoslav Jankovič, člen výboru za chorvátsku národnostnú menšinu.

- navrhol zvážiť rakúsky model vysielania programov pre národnostné menšiny, kde tzv. väčšie národnostné menšiny majú pravidelné programové bloky v dĺžke 30 minút a prierezový magazín pre ďalšie, menej početné menšiny. Tento magazín by zaručoval pravidelnosť a prehľadnosť.

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- jeden z aspektov dlhodobej koncepcie by mal byť venovaný aj národnostnému vysielaniu a jeho financovanie by sa taktiež malo riadiť podľa pripravovaného zákona o podpore kultúry národnostných menšín.

Stane Ribič, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu.

- mimo aspektu financovania je komplikované spolupracovať s televíziou a dohodnúť sa na termínoch a použití techniky na účel tvorby programov pre srbskú národnostnú menšinu. Verejnoprávna televízia by mala jasne vyjadriť do akej miery sa môžu jednotlivé menšiny zapojiť do tvorby svojich programov a aký časový termín je venovaný konkrétnej menšine.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

- Uzavrel rozpravu a navrhol hlasovanie o tomto bode.
- Návrh pána Lászlóa Öllösa bude zapracovaný a návrh zákona o financovaní kultúr národnostných menšín bude predložený na nasledujúce zasadnutie výboru.
- Návrh plánu činnosti bol formou uznesenia jednohlasne prijatý (uznesenie č.2)

8. Informácia o dotačnom programe – kultúra národnostných menšín

Ján Lajos, riaditeľ odboru kultúry národnostných menšín.

- Konštatoval, že konečné výsledky dotačného programu nie je možné prezentovať.
- Dotačný program bol delimitovaný z Ministerstva kultúry SR.
- Dotácia je poskytovaná na základe zákona 524/2010 Z.z.
- V dôsledku prijatia zákona na konci roku 2010 bola výzva vyhlásená v 27. januára 2011.
- Dotačný program je štruktúrovaný na živú kultúru, periodická tlač, neperiodická tlač a kultúrna politika.
- Do živej kultúry patria, festivaly, folklórne aktivity, divadelná činnosť, postupové súťaže, umelecké tvorivé dielne, kultúrno-vzdelávacie tábory, výstavné aktivity, literárne aktivity a výskum.

- Do druhého podprogramu patria: denníky, týždenníky, dvojtýždenníky, mesačníky, dvojmesačníky, štvrťročníky a občasníky.
- Pri neperiodickej tlači sú podporované: pôvodná tvorba národnostných autorov, prekladová literatúra, spoločensko-vedná fonografie, dvojjazyčné fonografie miest a obcí, elektronické médiá a multimediálne projekty.
- Do podprogramu kultúrna politika sa zapájajú organizácie minimálne dvoch národností, alebo projekty smerujúce k majorite. Patria sem multikultúrne semináre a výskum.
- Výška zdrojov na rok 2011 bola 4 000 000 €, zvýšenie oproti roku 2010, kde bola výška zdrojov 3 500 000 €.
- Nastalo taktiež podstatné zvýšenie v počte prijatých žiadostí: 1734. 96 žiadostí bolo neúplných.
- Disponibilné zdroje boli členené podľa národnostných menšín, prvý krát bola začlenená aj srbská menšina.
- Termín zasielania žiadostí bol posunutý do 11. apríla 2011, žiadosti boli prekontrolované do 13. mája. Zasadnutie komisií prebiehali od 16. do 31. mája 2011.
- Rozhodnutia komisii majú odporúčací charakter. O pridelení a o výške dotácií rozhoduje podpredseda vlády. V termíne do 15. júna budú pripravené rozhodnutia a bude nasledovať podpis zmlúv s organizáciami. Zmluvy musia byť podpísané vedúcim úradu vlády. Predbežný termín na prvé vyplácanie finančných prostriedkov je 15.7.2011. Výsledky budú zverejnené na webovom sídle podpredsedu vlády a budú doručené aj poštovou formou.

9. Informácia o novele zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 318/2009 Z.z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Zoltán Szalay, hlavný radca, odbor postavenia a práv národnostných menšín.

- V úvode popísal hlavné dôvody novelizácie:
  - a. Nesúlad a narušenie rovnováhy medzi zákonom č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku SR v znení neskorších predpisov a zákonom č. 184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín
  - b. Striktná 20 percentná hranica na používanie jazykov národnostných menšín a nesúlad s Európskou chartou regionálnych alebo menšinových jazykov.
  - c. Výrazné obmedzenia pri vydávaní písomností v jazykoch národnostných menšín, pri uvádzaní označení geografických objektov v jazykoch národnostných menšín
  - d. Nedostatočná vymožitelnosť zákona.

Hlavné ciele novelizácie:

- Pokračovať v implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov.
- Zosúladiť úpravu používania štátneho jazyka a úpravu používania jazykov národnostných menšín, aj na základe odporúčaní medzinárodných inštitúcií (Rada Európy, Benátska komisia, OBSE)
- Zefektívniť vymožitelnosť zákona. Viaceré ustanovenia zákona sa v praxi nedodržovali, ako na to poukázali prieskumy v tejto oblasti.

Metódy novelizácie

- Prvoradým cieľom bolo vertikálne i horizontálne rozšírenie jazykových práv národnostných menšín garantovaných čl. 34, ods. 2, písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, tento cieľ sme chceli naplniť najmä: znížením hranice na používanie jazykov národnostných menšín, umožnením používania jazykov národnostných menšín aj na územiach pod touto hranicou, za podmienok určených zákonom.
- Rozšírenie práv pri písomnej komunikácii. Pôvodný zákon neumožňoval vydávanie dvojjazyčných verejných listín, v rozpore s Európskou chartou regionálnych alebo menšinových jazykov.
- Rozšírenie možností pri uvádzaní označení geografických objektov v jazykoch menšín- odstránenie právnej neistoty.
- Sankčný mechanizmus na zefektívnenie vymožitelnosti zákona – na základe princípu, ktorý sa uplatnil v zákone o štátnom jazyku.

Dosiahnuté výsledky

- Zníženie hranice na používanie jazykov národnostných menšín, za prísnejších podmienok než to bolo obsiahnuté v pôvodnom návrhu.
- Definícia pojmu jazyk národnostnej menšiny na základe Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov, ochrana sa poskytuje tradične používaným jazykom
- Rozšírenie dvojjazyčnosti v písomnom styku – dvojjazyčné verejné listiny, úradné formuláre
- Povinné informovanie o možnostiach používania jazyku menšiny orgánmi verejnej správy
- V jazyku národnostnej menšiny sa môžu viesť rokovania aj na orgánoch štátnej správy, ak s tým všetci prítomní súhlasia.
- Rozšírenie možností pri uvádzaní označení geografických objektov v jazykoch národnostných menšín
- Zjednotenie zákona o používaní jazykov národnostných menšín a tzv. tabuľového zákona, zrušenie obmedzujúcich ustanovení tabuľového zákona
- Zmena ďalších súvisiacich právnych predpisov: volebných zákonov, zákona o mene a priezvisku, zákona o matrikách atď.

Ďalšie úlohy vyplývajúce z novelizácie

- Vykonanie novely. Zmena nariadenia vlády, ktorého súčasťou je zoznam obcí, v ktorých sa môže používať jazyk národnostnej menšiny. Tento zoznam bude treba doplniť zoznamom označení obcí v jazykoch národnostných menšín.
- Útvar podpredsedu vlády bude poskytovať orgánom verejnej správy ako aj právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom odbornú a metodickú pomoc pri vykonávaní ustanovení zákona.
- Podpredseda vlády raz za dva roky predloží vláde Slovenskej republiky správu o používaní jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike. Podpredseda vlády je na tento účel oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka menšín v oblasti ich pôsobnosti.

10. Informácia o pripravovanej III. periodickej správe SR o uplatnení Európskej charty regionálnych a menšinových jazykov

Martin Thurzo, štátny radca, odbor postavenia a práv národnostných menšín

- Podal stručný úvod na tému Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov a prípravu podkladových materiálov pre Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky.
- Menšinové jazyky vymenované SR ako zmluvnou stranou sú bulharský, český, chorvátsky, maďarský, nemecký, poľský, rómsky, rusínsky a ukrajinský jazyk.
- Nová správa by mala obsahovať nové informácie, všetky relevantné zmeny za opisované obdobie, všetky nové skutočnosti, ktoré nastali v oblasti regionálnych alebo menšinových jazykov, nové informácie o legislatívnych zmenách a nových politikách, nové údaje, ktoré sa týkajú regionálnych alebo menšinových jazykov alebo osôb, ktoré s nimi hovoria.
- Budú zapracované nové informácie aj o opatreniach, ktoré boli prijaté v reakcii na odporúčania predložené výborom ministrov a výborom expertov.
- Pri vypracovaní podkladových materiálov kladieme dôraz na otázky, na ktoré nás výbor expertov upozornil vo svojej druhej hodnotiacej správe.
- Hodnotiacia správa hovorí o uplatňovaní charty v SR, v súvislosti s ktorou sa žiada, aby sme poskytli doplňujúce informácie alebo vysvetlenia už v tretej periodickej správe.
- Obsiahnuté oblasti: vzdelávanie, súdnictvo, správne orgány, kultúrna činnosť, kultúrne zariadenia, ekonomický, sociálny život.
- Podotkol, že v dohľadnej dobe bude priestor na stanovisko k pripravovanej správe zo strany výboru, avšak z dôvodu interného charakteru podkladových materiálov nie je v súčasnej dobe možné predložiť ich na pripomienkovanie výboru.
- Periodická správa bude predložená vláde SR v decembri 2011. Výbor by sa mal vyjadriť k úplnej podobe správy, v priebehu alebo pred medzirezortným pripomienkovým konaním.

11. Diskusia

László Öllös, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

- Požiadala o informáciu o údajnom pláne zrušiť Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.

Veronika Lombardini, riaditeľka odboru ľudských práv, Rady Európy, OBSE a národnostných menšín MZV SR

- Doplnila informácie o pripravovanej III. periodickej správe. MZV je gestor tejto správy. Po vypracovaní bude predložená na pripomienky výboru a do konca kalendárneho roka je plán predložiť finálnu podobu tejto správy vláde SR.

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Podotkol, že nie je za zrušenie Strediska pre ľudské práva. Existuje niekoľko alternatív transformácie strediska, momentálne existuje potreba podniknúť transformačné kroky na základe vypracovanej analýzy.
- Transformačné kroky by mali byť graduálne a malo by dôjsť k určitej centralizácii inštitúcie.
- Riešenie by nemalo poškodiť stredisko.

Ladislav Horváth, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu

- Vyjadril potrebu realizácie opatrení a akčných plánov na zlepšenie situácie Rómov.
- Zdôraznil nedostatočnú participáciu Rómov na programoch a stratégiách a na ich aplikácii v gescii Vládneho splnomocnenca pre rómske komunity a neistotu pri aplikácii lokálnych stratégií
- V každej rómskej lokalite je iný problém ktorý sa nedá riešiť len komplexne, vyjadril ťažkosti v zapojení rómskej inteligencie do riešenia rómskych problémov.

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Vyjadril potrebu vzájomnej tvorby určitého tlaku.
- Koordinovaný postup je komplikovaný aj v dôsledku partikulárnych záujmov.
- Splnomocnenec potrebuje silnejšie kompetencie a politické zastrešenie, mala by sa redukovať fragmentácia riešenia rómskych problémov.
- V kompetencii podpredsedu vlády je kultúra a vzdelanie.

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, Úrad vlády SR

- Riešenie rómskej problematiky je komplexná.
- Mechanizmus práce výboru a vytvárania pracovných skupín je daný v štatúte výboru
- Je možnosť vytvorenia pracovnej skupiny pre riešenie tejto problematiky, mal by sa aj využiť.
- Navrhol prizývať splnomocnenca pre rómske komunity, prípadne osobu poverenú splnomocnencom na zasadnutia výboru

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Podporuje prizvať splnomocnenca.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, člen výboru za židovskú národnostnú menšinu.

- Podotkol, že by mali byť aktivity rómskych predstaviteľov jednotnejšie a koordinovanejšie.
- Uviedol príklad opatrení pri prijímacích podmienok na lekárskej fakulte

Gizella Szabó Mihály, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu.

- Víta novelu o používaní jazykov národnostných menšín a vyjadrila potrebu pomôcť miestnym samosprávam pri jej implementácii v súvislosti s úradnými tlačivami v jazykoch menšín.

- Ponúkla pomoc pri vypracovaní a aktualizácii úradných listín v maďarskom jazyku (80 rôznych formulárov má pani Szabó Mihály k dispozícii.)

László Juhász, generálny riaditeľ Sekcie národnostných menšín.

- Uvítal iniciatívu pani Szabó Mihály.
- Sekcia národnostných menšín bude mať za úlohu koordináciu ustanovení, vyplývajúcich z novoprijatého zákona.
- Navrhol, aby o prizvaní splnomocnenca hlasoval výbor, a aby sa prípadná zmena dostala medzi tie zmeny, ktoré boli odsúhlasené na začiatku zasadnutia, čiže aby táto zmena štatútu figurovala medzi prijatými dodatkami k štatútu.

Agnes Horváthová, členka za rómsku národnostnú menšinu.

- podporila návrh prizvania splnomocnenca.

Radoslav Jankovič, člen výboru za chorvátsku národnostnú menšinu.

- Podporil návrh aby boli rómske otázky riešené na úrovni pracovnej skupiny a podotkol, že vytvorenie tejto skupiny by bol pozitívny krok.
- Na pôde výboru by mal byť priestor na to, aby výbor prostredníctvom splnomocnenca a prostredníctvom pracovnej skupiny prispeli k lepšej komunikácii medzi zástupcami rómskej národnostnej menšiny

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Navrhol pravidelne pozývať splnomocnenca a nemodifikovať z tohto dôvodu štatút.
- Pracovná skupina bude vytvorená, bude sformulované uznesenie a na jeho základe, a na základe komunikácie s členmi bude kreovaná pracovná skupina.

Stane Ribič, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu.

- Mal otázku ohľadom postupu pri zapísaní srbského jazyka do Charty regionálnych alebo menšinových jazykov.

Martin Thurzo, štátny radca, odbor postavenia a práv národnostných menšín

- Doplnil, že sa táto otázka týka aj židovského, moravského a ruského jazyka.
- Jednou z možností je iniciovať formou uznesenia podnet na radu, k dispozícii je aj oznámenie Národnej rady, kde sa nachádza taxatívny výpočet jazykov.
- Proces nebude jednoduchý, prvá iniciatíva by mohla byť zo strany výboru, formou uznesenia a potom to posunúť vyššie na radu.

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, Úrad vlády SR

- Opísal komplexnosť návrhu z vecného hľadiska.
- Slovenská republika si voči niektorým jazykom dala príliš vysoké záväzky, ktoré nie je schopná plniť.
- Návrh na doplnenie akéhokoľvek jazyka je zmysluplné len v prípade, že zároveň obsahuje konkrétne záväzky SR voči jazyku.

Jiří Výborný, náhradník člena výboru za českú národnostnú menšinu:

- navrhol opravu štatútu aj v článku 4 ods. 6, kde je potrebné opraviť chybu: namiesto odkazu na odsek 6 má byť odkaz na odsek 5.

Ladislav Bukovszky, tajomník Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Akceptoval doplnenie dodatku k štatútu
- Podal odôvodnenie pre nevyplácanie cestovného za prvé zasadnutie výboru, dôvodom bola komplikovaná administratíva za strany úradu vlády
- Zdôraznil vykonanie príslušných krokov smerom na služobný úrad, finančný odbor úradu vlády oznámil nemožnosť dodatočného vyplácania cestovných nákladov
- Mesiac pred termínom druhého zasadnutia bude členom výboru doručená výzva, na základe ktorej bude možné uhrádzať cestovné náklady

Ján Lipinský, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu.

- Položil otázku o príprave určitého reprezentatívneho výberu zástupcov národnostných menšín do útvaru, na úrovni samosprávy alebo ako partner úradu vlády.

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Naznačil, že sa touto otázkou intenzívne zaoberá a považuje za potrebné vznik určitého inštitútu určitej samosprávy v rámci národnostných menšín
- Tento inštitút by bol nezávislý a moratórny, mal by byť nezávislý od politických strán a vlády, na základe občianskej platformy, je potrebné vytvoriť proporčný kľúč.
- Zákon o podpore a rozvoji kultúry by zabezpečil vyššiu úroveň samosprávy v nakladaní s financiami na kultúru.

12. Rôzne

- Neboli vznesené návrhy na ďalšie body alebo pripomienky

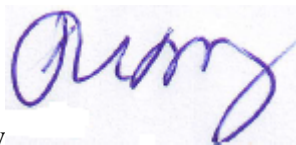
13. Záver

Rudolf Chmel, podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

- Poďakoval zúčastneným za účasť a spoluprácu a uzavrel zasadnutie výboru.

V Bratislave, dňa 27. júna 2011

Vyhotovil:

Ladislav Bukovszky

riaditeľ Odboru postavenia a práv národnostných menšín a tajomník výboru

Schválil:

Rudolf Chmel

podpredseda vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a predseda výboru